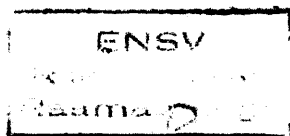

EESTI KEEL

AKADEEMILISE EMAKEELE SELTSI
AJAKIRI

1935
(XIV)

PE 96364409

Toimetuse:

Juulius Mägiste
Peatoimetaja

Elmar Elisto
Toimetussekreter

Joh. V. Veski

Tartu 1935
Akadeemilise Emakeele Seltsi kirjastus

Sisukord.

I. Artiklite juhataja.

A. Eesti ja sugukeelte alalt ning mujalt.

Aaslava, S. Piibli pärisnimede transkriptsiooni küsimuste lahendusest	67
„ Täienduseks eelmisele	71
„ Vastuseks eelmisele. I	26
Aavik, J. Villem Grünthal-Ridala 50-aataseks saamise puhul	41
Ariste, P. Kai Donner †	45
„ <i>Reigi</i>	11
„ Üksikküsimusi vadja häälde alalt	143
Arumaa, P. Eesti-liivi ja läti ühisest fraseoloogias ning süntaksist	124
Ernits, V. Paar märkust <i>tõrelema</i> -verbi reksiooni kohta	190
„ Soome-ugri alasil riivavaid lingvistilisi küsimusi teisel slavistide kongressil	72
Kobolt, E. Eesti käsitööliskeele etümoloogilisest struktuurist. Sae ja hõõvli nimetused	165
Laugaste, E. <i>Vaksimees</i>	62
Masing, H. Vastuseks eelmisele. II	33
Muuk, E. Inglisepärase võõrsõnade õige kirjutus	180
Mägiste, J. Etümoloogilisi märkmeid setu murdeainete puhul	136
„ Kas M. Agricola keeles on eesti keele mõjundeid?	48
„ Prof. dr. Lauri Kettunen 50-ndal aastatekännisel	97
„ Sm. Agricola <i>canja 'cum'</i> ja eL kirjakeele <i>kahn</i>	6
Nurm, E. Ortofoonilisi küsimusi	185
Põld, H. Nimekirjutusest eesti piibli uues tõlkes	13
Raun, A. Bernát Munkácsi 75.-ks sünnipäevaks 12. III 1935	4
„ <i>Elativus temporis</i> lmsm. keelil	162
„ Zoltán Gombocz † 1. V 1935	47
Saareste, A. Emil Nestor Setälä † 8. II 1935.	1
„ Hillinenud lastekeelest Eestis	105
Tooms, M. Singulari partitiiv <i>-ta, -da</i> eestis	154

Raamatute ülevaade.

K[álmán], B. G. <i>Weöres</i> , Unkaralais-suomalainen taskusanakirja	82
„ <i>N. Sebestyén Irén</i> , Az uráli nyelvek régi halnevei	197
Mägiste, J. <i>Dr. H. Weiss</i> ja <i>dr. P. Johansen</i> , 400-aastane eesti raamat	192
„ <i>Ojansuu jt.</i> , Lyydiläisiä kielennäytteitä	78
„ <i>M. Vasmer</i> , Beiträge zur historischen Völkerkunde Ost-europas. II	76
Rajamaa, H. <i>A. Möller-Mölder</i> , Eesti keeleõpetus muukeelseile keskkoolidele. II tr.	79
„ <i>Kr. Kure</i> ja <i>Ed. Päll</i> , Eesti grammatika. II: Süntaks	81
R[au]n, A. <i>H. L. Koppelman</i> , Rasse und Sprache	84
„ <i>Lexicon Critico-Etymologicum Linguae Hungaricae</i> . XI	83
„ <i>M. Vasmer</i> , Beiträge zur historischen Völkerkunde Ost-europas. III	195
Sang, A. <i>Estnische Volkssagen</i>	84

B. Töömailt.

Akad. Emakeele Seltsi koosolekuteated:

E[llisto], E.	Koosolek 30. sept. 1934. (Laensufiksitest)	85
"	Koosolek 14. okt. 1934. (Nimede parad. küs.)	87
"	Koosolek 4. nov. 1934. (Slaavi filoloogide kongressi ja nimede-eestist. asju)	87
"	Erakorraline peakoosolek 25. nov. 1934. (<i>paljuid, kir- juid</i> ja deponeerimise küsimus)	88
"	Koosolek 10. veebr. 1935. (Setälä mälest. jm.)	91
"	Korraline peakoosolek 3. märtsil 1935. (Aastakoosolek : aruanded ja valimised)	92
"	Koosolek 31. märtsil 1935. (Üliõpilaskeskest jm.)	198
"	Koosolek 5. mail 1935. (Ungari keeleuudendusest)	199
"	Koosolek 6. okt. 1935. (Prof. L. Kettunen'i tegevusest ja ortofoonilistest küsimustest)	199

Tegevuse aruanded:

Ainelo, J. ja A. Tiitsmaa,	Nimede-eestist. Toimk. 1934. a. aruanne	39
Elisto, E.	"Eesti Keele" 1934. a. aruanne	39
"	Ülevaade Akad. Emakeele Seltsi 15. tegevusaastast 1934	36
Kask, A.	Murdetoimkonna 1934. a. aruanne	38

Murdetekstid:

Kindlam, M.	Mustjala	64
Palmeos, P.	Käina. <i>sandi</i>	65
Tamm, A.	Laiuse	66
"	Murdetekst Kodaverest	191
Tanning, S.	Hargla	66

C. Varia.

EK toimetus,	Järelmärkus	35
"	Märkus	40
Rajamaa, H.	<i>Härä, proua, preili</i>	95
"	<i>Linnapea</i>	95
Toimetusele ja AES-ile	saadetud kirjandust 1934	96
Õiendusi		96, 200

D. Lisandid.

Pühendus prof. L. Kettunen'ile, juubilaril pildiga, kriitpaberil, 2 lehel 97

II. Sõnajuhataja.

<i>Aahas,</i> Toomas jt. 19	<i>Filippus</i> 16, 28, 69, 71	<i>Iisrael</i> jt. 14, 21, 68
<i>Adeele, Aliide</i> jt. 17	<i>Gabriel</i> 16	<i>Jeeriko</i> jt. 22, 69
<i>Ahhaia</i> 69	<i>Giideon</i> 16, 18, 24, 68	<i>Jeesus, Jehoova</i> jt. 21
<i>Antiookia</i> 26, 30, 60, 70	<i>Galilea</i> 71	<i>Jeesus ~ Jessus</i> 33
<i>canfa</i> 6—8	<i>Haam</i> 14, 20, 23, 34, 68	<i>Jeruusalem</i> 22, 25, 69, 71, 200
<i>Eeden, Siinai</i> jt. 20, 34	<i>habet ajama</i> 130	<i>Jessaaja, Kuressaare</i> jt. 18
<i>Eelias</i> / 20	<i>heebrea ~ hebreä</i> 22—3	<i>Joosep</i> jt. 21, 33, 68
<i>Eevesus ~ Efesus</i> jt. 14, 16, 22, 30	<i>helge</i> 89—90	<i>Kaanan</i> 71
<i>Egiptus</i> jt. 20, 23, 69, 71	<i>Hirtla</i> 195	<i>kahn</i> 9—11
<i>emand, isand</i> 96	<i>härä</i> 95—6	<i>kansa, kanssa</i> 6—8
<i>Filipi</i> 16, 69, 71	<i>höövel</i> jt. 165—6, 171—9, 178—9	<i>kass</i> 91
<i>Filipiinid</i> 16		

Ketsemani 71
Kiidron 71
Kiliikia 26, 30, 70
kirjuid~kirjusid 88–90
kisama 139
Kolgata 25, 27, 31, 33, 71
Koljat 27, 69
koos, kokku, koguni 132
küll ja küllalt 131
Laatsarus 25, 28, 30, 31, 33, 70
Lea, Noa jt. 34, 68
linnapea ~-vanem 95
Lott, Rutt jt. 14, 20, 23, 34, 68
mehele minna 129
miljonit 90
mängima 138–9
Naatsaret 25, 28, 30, 71
Neero ~ Nero 30, 70
otsas, otsa 132
Paabel 16, 27, 69
paljuid ~ paljusid 88–90
Peltsebul 25, 28, 30, 70, 71
Petlem 25, 33, 69, 71
Philipp 16
Pilaatus 22, 70
Pontius ~ Pontsius 19, 69, 71
Potiuar 24, 68
proua, preili 95–6
püsti = väga 131
Raahel jt. 20, 24
Rebeka jt. 23, 24, 26, 28, 68
Reigi ~ Rõigi 11–13, 88
rihits ~ mõrd 141–3
rääkima 140–141
saag jt. 165–171, 178–9
Saamaria 24, 69
Saamuel jt. 22, 69
sarnane 89–90
Seekeem, Soodom 15, 22, 69
Seem jt. 14, 20, 23, 34, 68
Sett jt. 14, 20, 23, 34, 68
summe ~-i jne. 89–90
Taaniel 16, 69
Taavet jt. 21, 33, 69
Tiitus ~ Titus 22, 30, 70
tiukam(m)a 137–140
tõretema 190–191
vaarao, vilistid jt. 16
vaksimees 62–5
viga olema 130
vilistlane 198

III. Sõnasugemete juhataja.

-aad 85
-aia ~-ia ~-ea 71
-aios ~-eus 70, 71
-as 19
bb, dd, gg 28, 33, 69
b. d. g sõna algul 16, 18, 27, 33, 67, 187
-bija ~-ja partits. 53–4
c ~ k ~ ts 19, 69
-da, -ta partitiiv 154–161
-eia ~-ea ~-ia 28
eu ~ õi ~ ev 28, 69, 186, 200
f vöõrsõnus 15–16, 27, 33, 67
h, hh 19, 28, 34, 68
hh ~ k 69
hr. ~ hra 96
h sõna algul 188–190, 199–200
-inski 86
-ka 85
kk, pp, tt 28, 33, 69
-lik 85–6
-m ~-mm 25, 69, 71
-ne ~-line, -lik 81
-nik 85
-noi 85
ph vöõrsõnus 16
ptruu! ψ 91
-si ja -sid 3, 88–90
-ska 85
-skoi 86
s-küsimus 88–90
sp- st- 187
s, š 18, 33, 67–8
s (z) > h 143
š, ž ~ sh, zh 187–8, 200
z hääld. 186–7, 200
z ~ s ~ ts ~ ds 28, 69
-teet 85, 86
th ~ t 18–19
-ti- ~-tsi- 19, 69, 71
-us ~-os 25, 29, 70

IV. Sisujuhataja.

AES-i tegevus 36–40, 85–94
 algkeel, indo-eur. 72
 astmevaheldus 2, 79–80
 deponeerimine 37, 90–91, 93
 dift. hääldamine 188
 eesnimed 17, 88
 eestipärasused sm-s 48–62
 elativus temp. 162–5
 erikeel, üliõp. 198
 etümologiseerimine 136–143, 165–179
 foneetika 46–7, 89, 91, 143–153
 fraseoloogia 121, 124–136
 hääldamine 185–190, 199–200
 hääldusküsim., vadja 143–153
 isikunimed piiblis 13–35, 67–72
 kalanimed 197
 keeleatlas 73
 keeled, lmsm. 162–5
 keeled, samojeedi 46
 keeled, slaavi 73–5
 keeled, uurali 5, 47–8, 197
 keelekorraldamine 36–7, 88–90, 95–6, 102–3, 180–190, 199–200
 keelereeglid 89–90
 keeleuendus 41–4, 199
 keeleuurimine 1–6, 45–8, 91, 97–105

- keelevead 88—90
 keeleõpetus 79—82
 keel, inglise 180—185
 keel, liivi 124—136
 keel, läti, leedu 124—136
 keel, rootsi 11—13
 keel, vadja 143—153, 160—161
 kirjakeel, vana 6—11, 48—62,
 167—174, 192—5
 kohanimed 11—13, 88
 kohanimede-uurim. 76—8, 195—7
 kohanimed piiblis 13—35, 67—72
 komisjonid 26, 37, 67, 71, 87, 92—3
 kongress 72—6, 87
 kreevinid 143—4, 161
 käsitõõliskeel 165—179
 käänamine, nime 19—20
 käändkonnad 80
 käänete tarvit. 190—191
 laenamine soomest 42
 laensõnad 62—4, 74—5, 166—179
 laenude-uurimine 48—62, 124—136,
 165—179
 laenud, süntaktil. 124—136
 lastekeel 105—124
 lauseõpetus 80—82
 lühendid 96, kaanel
 metoodika, keeleõp. 79—82
 morfoloogia 119—120
 murded, eesti 62—67, 136—143,
 154—161, 166—178, 191
 murded, karj.-aun. 78—9
 murdekogud 39, 90—91
 murdekogumine 98—100
 murdesõnad 42
 murdeuurimine 38—9, 92, 198
 murre, setu 136—143
 murrete tekkim. 123—4
 nime-de-eestist. 37, 39—40, 87—8, 94
 nimed piiblis 13—35, 67—72
 objekt 81—2
 ortofoonia 185—190, 199—200
 ortograafia 187—190, 199—200
 ortograafia piibli nimedes 13—35,
 67—72
 ortograafia võõrsõnus 180—185
 palatalisatsioon 80, 112, 185, 199
 partitiiv, ains. 154—161
 partitiiv, mitmuse 3, 89—90
 piibli nimed 13—35, 67—72
 põhimõtted, keelel. 18—23, 29—30
 raamatu juubel 37, 92—3, 192—5,
 199
 rahvalaulud 44—5, 84
 rektsooniküsim. 190—191
 rõhk nimedes 21—6, 29—35, 69—71
 sandhi 150—151
 semasioloogia 124—136
 sufiks 19, 85—86
 sõnaraamatud 82—3
 süntaks 121, 124—136
 Švaa 143
 terminoloogia 72
 traditsioon keeles 14—18, 21—2,
 27—34, 67—71
 transkribeerimine 18—19, 26—35,
 67—71, 180—185
 tuletusliited 85—6
 tõkelaeenud 124—136, 175
 tõuprobleemid 84
 tähendusküsim. 89—90, 121—2,
 124—136
 valimised 93—4
 võõrsõnad 180—185
 võõrtähed 14—19, 27—9, 33, 67,
 69, 200
 välde 89, 185
 õigekeelsus 185—190
 õigekeelsus kohanimedes 11—13
 õigekeelsus piibli nimedes 13—35,
 67—72, 200
 õigekirjutus võõrsõnus 180—185,
 187
 ürgloomingu küsim. 122